

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: LJUBLJANA, KRAVLJEVA ULICA ST. 8. — TELEFON: 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 10.— Din, v tuzemstvu 25.— Din.

Vzvišena zahvala Nj.V. Kralja in Cesarja

LJUBLJANA, 9. maja (Stefani) Kot odgovor na udanostno brzojavko županov Ljubljanske pokrajine Nj. Vel. Kralju in Cesarju je prejel Eksc. Visoki Komisar naslednjo brzojavko:

Kralj in Cesar se zahvaljuje Vam, županom in slovenskemu prebivalstvu Ljubljanske pokrajine za patriotično manifestacijo, ki jo je Vzvišeni Vladar z dopadenjem sprejel.

Spomenica slovenskih županov Duceju

V imenu vsega prebivalstva izražajo navdušenje in ponos nad vključitvijo slovenskega ozemlja v Veliko Kraljevino Italijo, ki je dala resničen mir in pravico

Rim, 9. maja. (Stefani) Snoči je bilo objavljeno besedilo spomenice, ki so jo župani nove Ljubljanske Pokrajine poslali Duceju s posredovanjem Visokega Komisarja Eksc. Emilia Graziolija. Spomenica se glasi:

Duce, župani 105 občin, ki sestavljajo novo Ljubljansko Pokrajino, si dovoljujejo v imenu vsega prebivalstva ponovno izraziti svoje navdušenje in ponos nad vključitvijo

slovenskega ozemlja v Veliko Kraljevino Italijo.

Duce, zakoni Rima so dali prebivalstvu te pokrajine v resnici mir in pravico ter so segli do srca vsem prebi-

valcem, ki bodo s svojo absolutno lojalnostjo in s svojim delom dokazali, da so je v resnici vredni.

Spomenico so podpisali vsi župani. Prvi jo je podpisal ljubljanski župan dr. Adlešič, ki je spomenico tudi prečital.

Vojska in Imperij

Ti besedi sta dobili za nas nov zvok ter globlji pomen. Slovenci morda nismo še nikdar razumeli duha vojske in ne, kakšno silo posebej. Zdi se, da smo vselej živeli na periferiji svetovnega dogajanja, čeprav je slovensko ozemlje na silno važnem križišču kultur in narodov. Pred tremi tedni pa, ko so v večernem mraku velikega petka drdrali po Tržaški cesti — nekdanji Rimski cesti, kjer so pred 2000 leti korakale rimske legije — v Ljubljano motorna vozila moderne Vojske Imperija, nam je iz tega nenavadnega hruma začela vstajati vizija, združena z resničnostjo — slika Vojske in Imperija.

Danes praznuje Ljubljana prvič dan Vojske in Imperija. Praznuje ga kot avtonomna pokrajina Imperija; pozdravlja na svojih ulicah Vojsko, ki ni prišla k nam le z orožjem v roki, temveč s pravico: Veliki Imperij je dal malemu narodu kulturno avtonomijo, omogočil mu je nadaljne kulturne, narodnostno in gospodarsko življenje. Zmagovita Vojska Imperija ni prišla k nam v znamenju nasilja, temveč kot dostojanstvena nositeljica sile velike kulturne države, naslednica slovenske Rima starega veka.

Naše mesto se tega prav dobro zaveda; še vedno vihrajo zastave, ki so bile izobešene ob enem največjih zgodovinskih dogodkov našega naroda, ob razglasitvi ustavnega odloka Ljubljanske pokrajine. Kot slavne, a še posebej kot pravične Zmagovalce pozdravlja naše mesto vojske, ki korakajo po njegovih ulicah za svojimi zmagovitimi, v nešteti bitkah preizkušenimi prapori. Praznujemo dan Vojske in Imperija, toda tudi dan, ki pomeni začetek nove dobe v zgodovini našega naroda; praznujemo ga s svetlo vero v našo prihodnost.

Peta obletnica Imperija

Italijanski Imperij, zgrajen na socialnih in kulturnih osnovah, je neporušljiv — Neomajna vera v končno zmago

Rim, 9. maja. S Vsa Italija danes svečano proslavlja peto obletnico ustanovitve Imperija. Letos ima proslava še poseben pomen: spričo čudovitega odpora, ki ga nudijo italijanske čete v Vzhodni Afriki pod poveljstvom Vojvode d'Aosta. Majhna italijanska armada, ki se bori v srcu Afrike, 5000 kilometrov od domovine, proti imperialnim angleškim četam, ni položila orožja in vsak dan bolj podira angleške nade. Italijanski narod je ponosen na svoje vojske in popolnoma prepričan, da italijanski Imperij ne bo nikoli uničen, ker je zgrajen z delom, s socialnimi reformami in resnično civilizacijo ter ni Imperij po načinu Angležev, ki so gradili svojo oblast na spekulaciji in z nizkotnim izkoriščanjem delovne sile domačinov.

»Giornale d'Italia« piše v uvodniku, da italijanske čete obvladujejo še širša področja v Abesiniji kljub številčni in materialni nadmoči Angležev ter energično odbijajo koncentrične angleške napade. Fašistični vojski bodo do skrajnosti branili italijanski Imperij. V nekaj letih je Italija prinesla v Imperij civilizacijo, higijeno, je osvobodila sužnje, zgradila ceste in hiše ter tako nadaljevala rimsko imperijalno tradicijo. Zdaj hoče Anglija zopet postaviti na prestol Njeguša, zaslužnega valca in barbara, ki bo hotel odstraniti vsa znamenja civilizacije. Med tem, ko Italija razširja svoj imperialni vpliv v Sredozemlju in v južneevropskih pasovih, ki spadajo v njen življenjski prostor in medtem, ko zmaguje v severni Afriki, je italijanski narod popolnoma prepričan, da bo Vzhodna italijanska Afrika zopet osvojena za vsako ceno.

Obletnica Fašističnega Imperija se vpa-da z Dnevom Vojske in »Tribuna« piše v uvodniku, da mora Italija raztrgati vse

verige, ki jo dušijo in razširijo preko mej, ki so ji bile vsiljene, da bo lahko hranila svoje otroke in branila svojo veliko kulturo. Italijanska armada bo priborila s to vojno, ki je istočasno nacionalna in imperialna vojna, mesto, ki ji pripada na svetu. »Tribuna« podčrtava, da so zmagovite italijanske sile pripomogle k uresničitvi ciljev Osi in da te zmagave predstavljajo važno etapo do dokončnega uničenja Anglije.

Končna zmaga bo za vedno zagotovila Italijanski Imperij

Berlin, 9. maja. d. »Deutsche Allgemeine Zeitung« posveča uvodnik obletnici ustanovitve Italijanskega Imperija. Bolj nego kdajkoli, piše list, se obračajo danes oči Italijanov na Italijansko Afriko, kjer se hrabri vojski pod poveljstvom Vojvode d'Aosta ogorčeno upirajo premočnim sovražnim silam. Ti vojski so lahko upravičeno drzni in ponosni. Omenjajoč zgodovino zavzetja Abesinije pravi list, da se je angleški poskus zapreti Italiji pot, klaverno ponesrečil ter je imel za posledico učinkovito italijansko-nemško solidarnost. Zato je primerno, da se danes italijanski in nemški narod spominjata rojstva Osi, ki si je s svojimi zmagami znala zagotoviti spoštovanje sveta in onemogočiti poželjivost starih imperialističnih držav. List se ob koncu spominja velikega kolonizacijskega dela, ki ga je Italija dovršila v petih letih in zaključuje: Italijanski narod je danes bolj nego kdajkoli prepričan, da mu bo končna zmaga vrnila in zagotovila za vedno njegov Imperij.

Odlikovanja in nagrade zaslužnim borcem

Ukrepi Duceja v korist borcev in mobilizirancev

Rim, 9. maja. s. Duce Fašizma je odredil o priliki slavnosti Vojske sledeče ukrepe v prid borcev in mobilizirancev v sedanjih vojni:

1. Odlikovanje Italijanske Krone bo podeljeno: a) Viteški križec vsem oficirjem, vseh kategorij, ki se udeležujejo sedanje vojne in so sodelovali najmanj v eni ostalih treh vojn Italije od leta 1915. do 1940. b) Oficirski viteški križec bo podeljen vsem oficirjem, ki so v sedanjih vojni in so bili v dveh ali več vojni operacijah v prejšnjih vojnah Italije od leta 1915. do 1940. c) Komenda bo podeljena višjim oficirjem, ki ustrezajo pogojem onih pod točko b) in so bili spričo drugih zaslug odlikovani s častniškim viteškim križcem. Odlikovanja bodo podeljena od primera do primera na osnovi posameznih predlogov, ki jih bodo predložila pristojna poveljstva in bodo redno objavljena v službenem bulletinu.

2. Odlikovanje Italijanske Zvezde kolonialnega reda se bo podeljevalo, kakor izhaja že iz ukrepov Ministrstva za Italijansko Afriko, udeležencem borb na afriških tleh. Viteški križec Italijanske Zvezde kolonialnega reda bo podeljen oficirjem in maršalom, ki so se udeležili dejanskih vojn in policijskih kolonialnih operacij in ki so v sedanjih vojni delovali najmanj leto dni v kolonijah ali Severni Afriki. Odlikovanja se bodo podeljevala na predlog redovnega sveta od primera do primera.

3. Trak v spomin na udeležbo v sedanjih vojni se bo od 10. junija dalje podeljeval vsem vojakom, ki so bili nepretrgoma najmanj 3 mesece v službi pri Mobiliziranih ustanovah ali oddelkih. Trak je sestavljen iz 19 zelenih in rdečih pramenov. Oba zunanja sta zelena.

4. Denarna nagrada namesto dopusta. Vsem oficirjem, podoficirjem in vojakom, ki so bili vpoklicani in iz službenih razlogov zadržani tako, da niso mogli izrabiti nikakega dopusta v sedanjih vojni, bo izplačana posebna nagrada, ki bo odgovarjala medzi za toliko odsluženih dni (plače ali redne vojaške mezde), kolikor dni dopusta ni bilo izrabljenih, to pa največ do 30 dni na leto. Za vojaške obveznike, ki niso vključeni v operacijske oddelke, bodo take nagrade prišle v poštev šele po 12 odsluženih mesecih in za dobo največ 10 dni. Podrobne in izvršne določbe tega ukrepa bodo predmet posebnih odredb, ki jih bo Minister Vojske čimprej izdal, da bi se ukrep mogel brez zadrževanja izvesti.

Duce na fronti

Tirana, 9. maja. s. O bivanju Duceja na grško-albanski fronti poročajo listi, da si je Duce dne 18. marca s gore Nasta pri poveljstvu 28. armadnega zbora ogledal teren bojišča. Ob živahnem pozdravljanju čet je Duce otvoril most čez reko Devoli ter si je nato ogledal bližnje vojaške bolnišnice. Po raportu o dogodkih na bojišču je opazoval operacije topništva. 20. marca je obiskal bolnišnice v Krusti ter je od tod odšel do Ohridskega jezera, kjer mu je general Firzio Birolli razkazal teren in položaj. Na povratku se je ustavil pri poveljstvu 13. armadnega zbora ter je nato sprejel raport generalov. Naslednji dan je Duce s letalom odpotoval s Bojišča v Bari.

Važni sklepi Vlade v Rimu

Ministrski svet je odobril celo vrsto važnih finančnih, gospodarskih in socialnih zakonov

Rim, 9. maja. a. Včeraj dopoldne ob 9. se je sestel Ministrski Svet pod predsedstvom Duceja Fašizma in Predsednika Vlade Mussolinija. Sprejeti so bili številni načrti uredb in zakonov, poleg drugih običajnega upravnega značaja. Sprejet je bil načrt zakona, s katerim so deležni obvezniki, ki so sodelovali pri vojaških operacijah v Španiji in svoji padli pri teh operacijah vseh ugodnosti, ki so bile priznane udeležencem v vojni 1915—1918 in udeležencem pri osvojitvi Imperija kakor tudi svojem padli v teh vojnah.

Sledeči ukrepi in zakonski načrti določajo koordinacijo delovanja zavodov za pomoč materam in otrokom z delovanjem Nacionalne ustanove za zaščito materinstva in dece. Poljedelskim dobaviteljem v Somaliji so dovoljene fi-

nančne olajšave, da premagajo sedanjo dobo težkoč, ki je nastala zaradi vojnih dogodkov. Unificirane bodo vse kazenske določbe, ki se nanašajo na produkcijo, oskrbovanje in prodajo blaga. Poostrene so kazni proti špekulantom in izkoriščevalcem sedanjega položaja. Sprejet je bil načrt zakona, ki ureja novačenja in napredovanje letalskih oficirjev. Določeno je bilo tudi napredovanje obveznikov letalstva, ki so bili ranjeni v bojih. Preurejena bo poklicna vzgoja slepcev. Reorganiziran bo Italijanski zavod za nemške študije v Rimu, katerega znanstveno in didaktično delovanje se bo spopolnilo z dvehletnim višjim študijem absolventov, ki bi radi poglobili svoje študije v nemščini. Sprejeti so bili načrti zakonov za ureitev nekaterih mest in njih ustanov.

Prva velika vojaška parada v Ljubljani

Veličastna proslava Dneva Vojske in Imperija v navzočnosti najvišjih predstavnikov s poveljnikom 2. armade Ekselencem generalom Ambrosijem in Visokim Komisarjem Ekselencem Graziolijem na čelu — Ob viharjih ovacijah tisočglavih množic so čete vseh rodov defilirale mimo častne tribune

Ljubljana, 9. maja.

Ze davi se je poznalo, da bo Ljubljana doživela posebno slovesen dan. Ulice so bile na vse zgodaj posebno živahne in ljudi se je polastila posebna vznemirjenost, kakor navadno ob večjih dogodkih. Dijaštvo je odhajalo v šole brez šolskih torbic in bilo je zbrano v šolah že pred osmo. Ze pred osmo so se tudi razvrščali Kr. Karabinjerji vzdolž Bleiweisove in Celovške ceste. Kmalu po osmi so se začeli zgrinjati na hodnikih za Bleiweisovi in Celovški cesti učenci ljubljanskih nižjih in srednjih šol v gostih špalirjih. Čeprav je bil delavnik, se je zbralo v špalirjih že zelo zgodaj mnogo meščanov, pripadnikov vseh plasti prebivalstva. Od ure do ure so bili špalirji gostejši in stopnjevalo se je slovesno razpoloženje. Posebno mnogo ljudi se je zbralo na križišču Gosposvetske in Celovške ceste in vzdolž vseh ulic. Množice so se zgrinjale tudi še po desetih. Mnogo ljudi je odšlo po Celovški cesti proti Dravljani, da vidi vojaštvo še pred parado. Vojaški oddelki, na čelu s Kr. Karabinjerji in Sardinjskimi grenadirji so se vrstili v nepretrgani koloni od veselejša proti mestni meji. Začetek kolone je bil na Celovški cesti pred veselejškim vhodom.

Na Bleiweisovi cesti ob Trubarjevem parku sta bili postavljeni dve lepi tribuni ena večja za razne povabljene goste in druga manjša za generaliteto in druge odličnike. Povabljeni gostje so se začeli zbirati na veliki tribuni že ob 8.30. Obe tribuni sta bili oviti s širokimi trikotniki. Ob tribunah so bile montirane priprave za radijsko oddajo slovesnosti. Slovesnost so sprejemali v Rimu na gramofonske plošče, na kar so jo ob 13. oddajale vse italijanske radijske postaje. Parado so tudi filmali.

Pred začetkom parade je vojaške oddelke pregledalo poveljstvo vzdolž Celovške ceste.

Visoki predstavniki na častni tribuni

Po izvršenem pregledu je poveljstvo s svojim spremstvom zavzelo mesto nasproti častni tribuni poveljnik II. armade Ekselencen general Ambrosio, poveljnik armadnega zbora Ekselencen general Robotti in poveljnik divizije »Re« Ekselencen general Florenzo s spremstvom. Na častni tribuni so se že poprej zbrali Visoki Komisar Ekselencen Grazioli, škof dr. Rožman, predsednik

mestne občine dr. Adlešič, nemški konzul Brosch, generalni konzul kraljevine Italije Guerini Maraldi, rektor univerze dr. Slavič, bivši ban dr. Natlačen in drugi predstavniki našega javnega življenja.

Mimohod čet

Parado je otvorila godba I. polka Sardinjskih grenadirjev, ki je po prihodu zavzela svoje mesto ob častni tribuni in ves čas spremljala revijo čet. V impozantnem mimohodu so se vrstili prvi polk Sardinjskih grenadirjev, II. pehotni polk »Re«, XIII. bataljon možnarjev kalibra 8, XI. bataljon rušilev, planinska bataljona »Val Toce« in »Val Chemsica«, 3. planinski bataljon Črnih srajc, bataljon ženijskih čet, 13. četa topov kalibra 46/32, tren 23. topniškega polka »Re«, planinsko topništvo »Val d'Adige«, 2 skupini 23. topničarskega polka »Re«, XI. skupina topničarjev armadnega zbora, motorizirani ženijski oddelki, kemična četa in še nekateri pomožni oddelki.

Mogočen vtis

Ljudje so sledili paradi z izrednim zanimanjem, zlasti še, ker dotlej večina ni poznala posameznih oddelkov italijanske vojske, tako da je bila to v resnici prava revija Italijanske Oborožene Sile za naše prebivalstvo. Posebno mogočen vtis je napravila parada zaradi tega, ker so posamezni oddelki šteli mnogo več mož, kakor so ljudje pričakovali. Izredno močni so bili pehotni oddelki, saj je nastopil celotni drugi pehotni polk »Re« za oddelkom Sardinjskih grenadirjev. Sardinjski grenadirji so imeli klobuke, moštvo drugih oddelkov pa čelade.

Mogočen vtis sta napravila tudi planinska bataljona »Val Toce« in »Val Chemsica« ter 3. planinski bataljon črni srajc. Ljudje so zlasti občudovali izredno dobro opremo vseh oddelkov ter vzorno discipliniranost moštva.

Za planinskimi oddelki so se razvrstili prav tako posebno močni oddelki artilerije na čelu s 13. četo topov kalibra 46/32 in planinsko topništvo »Val d'Adige«. Sledile so skupine topničarjev armadnega zbora, vse motorizirane. Posamezne skupine

Nadaljevanje na 2. strani

Tridnevna srdita bitka v Galla Sidamu

Spopadi vzhodno od Solluma — Borbe na fronti pri Tobruku — Sovražnik je imel povsod hude izgube

Glavni stan Oboroženih Sil objavlja dne 8. maja naslednje 337. vojno poročilo: V nočeh na 7. in na 8. t. m. so skupne nemške letalske zbornice ponovno napadle pomorska in letalska oporišča na Malti. Povzročile so požire, eksplozije in veliko škodo na vojaških napravah. V Cirenaiki je bila na fronti pri Tobruku zavzeta važna postojanka. Vzhodno od Solluma je prišlo do spopadov, ki so se zaključili nam v prilog. Skupine letal so z vrha bombardirale sovražne postojanke

okrog Tobruka. Povzročile so znatno škodo. Pri zadnjem napadu na Tripolis je naša obramba sestrelila eno angleško letalo, ki je padlo v morje. Njegova posadka je bila ujeta. V Vzhodni Afriki delovanje topništva na področju pri Agalaju. V Galla Sidamu je prišlo do srdite bitke, ki je trajala od 3. do 5. t. m. Naše čete so večkrat prešle v protinapad proti sovražniku, ki je imel občutne izgube.

pine motoriziranih oddelkov topničarjev so se vozile z velikimi vojaškimi kamioni in so šle po štiri tope. Kamioni in topovi so vozili zelo naglo vstric. V paradi je bilo okrog 400 motornih vozil. Za topničarje so sledili ženiški oddelki. Posebno pozornost so vzbujali zlasti pionirji, ki so vozili na kamionih velike čolne.

Za njimi je sledila kemična četa v svoji posebni opremi. Moštvo je nosilo maske in posebne azbestne obleke. V tehničnih

četah so budili veliko pozornost tudi veliki žarometi, montirani na kamionih in oddelki radiotelegrafistov.

Posebni oddelki vojske so se razhajali po Tržaški, Groharjevi in Rimski cesti in po Šubičevi ulici. Povsod je vladal vzoren red in občinstvo je vztrajalo ves čas disciplinirano v špalirjih ter sledilo impozantni reviji Italijanske vojske Oborožene Sile z globokim spoštovanjem.

Visok italijanski obisk v Beogradu

Rim, 9. maja. Tržaški »Piccolo« poroča, da je Poveljnik II. Armade Eksc. General Vittorio Ambrosio v spremstvu višjih oficirjev svojega Generalnega štaba došel v Beograd, kjer je vrnil obisk generalu baronu von Weichsu, poveljniku druge nemške armade. V generalovem spremstvu so bili načelnik generalnega štaba Ettore de Blasio, podnačelnik polkovnik Giuseppe Castellano, polkovnik G. Morgari in Leverone ter načelnik propagandne sekcije Mario Nordio.

Visoki gostje so se pripeljali s Sušaka v Zagreb s posebnim motornim vlakom v štirih urah in nekaj minutah. Na zagrebškem kolodvoru so sprejeli Eksc. General Ambrosio General Reinhard, poveljnik nemškega armadnega zbora in druge vojaške osebnosti. Eksc. Ambrosio je med svojim kratkim bivanjem v Zagrebu obiskal tudi poglavnik nove Hrvatske države dr. Pavelića. Nemško vojaško poveljstvo je dalo Generalu Ambrosio na razločno poseben vlak do Zemuna.

Srečanje z nemškim generalom von Weichsom v Beogradu je bilo zelo priskrbeno. Nemški general je med posebnega spoštovanja odredil na čast visokemu Regala dvora kneza Pavla na Dedinju. Naslednji dan se je Eksc. General Ambrosio poklonil spomniku padlim italijanskim in nemškim vojakom ter položil na njih pokopališčih šopek cvetlic s trakom v nacionalnih barvah.

Med obiskom mesta, ki kaže povsod posledice nemškega letalstva, sta se Eksc. Ambrosio in general von Weichs ustavila pred spomenikom Neznanega junaka na Avali.

Manifestacije prijateljstva med Finsko in Švedsko

Helsinki, 9. maja. Po tridnevem bivanju na Finskem je včeraj švedski zunanji minister Günther zapustil državo ter se vrnil na Švedsko. Pri odhodu so ga pozdravili finski zunanji minister Witting in številne druge osebnosti. Istosčasno se je vrnil z Švedske, kjer je prebil osemnajst dni, maršal Mannerheim, katerega je sprejel vojni minister in drugi vojaški dostojanstveniki. Maršal Mannerheim je izjavil, da so ga na Švedskem povsod priskrbeno sprejeli.

Velik požar v Šanghaju

Šanghaj, 9. maja. Veter je povzročil silen požar v neki tekstilni tovarni v francoskem delu mesta. Požar se je naglo razširil. Kljub takojšnjemu nastopu gasilcev so goreče ruševine pokopale sedem Kitajcev. Več oseb, med njimi tudi gasilci, je bilo hudo ranjenih. Vnelo se je tudi v bližini nahajajoče se manjše poslopje, ki je zgorelo.

Konj in domotožje

Berlin, 9. maja. U. Nepriznani veseleje je doletelo nekega kmeta iz vrtislavsko okolice, ki so mu bili ob izbruhu vojne rekvirirali edinega konja. Vrli mož je bil zdavnaj prepričan, da ne bo nikoli več videl zveste živali. Nedavno tega pa je ponovi začel čudno trkanje na okno. Kako se je zavzel, ko je odprl vrata in zagledal pred hišo konja, ki ga je bil pred mnogimi meseci oddal vojaškim oblastvom! Žival, ki se je bila udeležila poljske vojne, so bili kasneje poslani na zapad; tako je nazadnje prišla v okolico starega hleva in v domotožju »dezertirala«, da se javi lastniku.

Dvojnik Franca Jožefa umrl

Budimpešta, 9. maja. U. V ubožnici mesteca Nagykanizsa je umrl v starosti 101 let Josef Mező. Prejšnje čase je slovel zaradi svoje presenetljive podobnosti s predzadnjim vladarjem avstrovske monarhije. Mező je bil potomec bogate veleposelske rodbine; po prvi svetovni vojni je zapustil z nesrečnimi spekulacijami vse premoženje in se pogrezal čedalje globlje, dokler se ga ni usmilila javna dobrodelnost. Do zadnjega je nosil »česarsko« brado in zalizce ter lovski jopič in zelen klobuk — prav kakor nekdanji cesar v poletnih mesecih.

Priglasite neobdelane parcele!

Lastnike neobdelanih zemljišč je mestna občina ljubljanskega naprosila, naj ji prepuste neobdelane parcele brezplačno v najem za razdelitev na manjše dele in oddajo revnejšim občanom za obdelovanje. V Ljubljani je namreč še prav mnogo stavišč in drugih, v večini zanemarenih zemljišč, ki služijo samo spekulativnim namenom, lahko bi pa prav izdatno koristila vsemu prebivalstvu, če bi bila obdelana.

Iz Zagreba smo čitali o odredbi tamonjega mestnega poglavarstva, da morajo biti vsa še neobdelana polja in zemljišča v teku štirih dni obdelana. Kdor pa v Zagrebu v štirih dneh svojega zemljišča ne bo obdelal, mu bo zemljišče odvzeto ter ga bo občina dala drugim osebam za obdelovanje. V Zagrebu bodo torej zemljišča enostavno odvzeta. V Ljubljani pa županstvo prosi lastnike, naj zemljišča dajo na razpolago, da bi jih obdelali revni ljudje in se s pridelki obvarovali najhujšega pomanjkanja. Sicer smo že čitali o dobrih ljudeh, ki so svojo posest dali revežem brezplačno v najem gori v Šiški, morda pa tudi po drugih delih mesta, toda na prošnjo županstva na žalost dosti še ni nobenega odziva.

Zato pa vse posestnike večjih parcel v Ljubljani in v bližnji okolici spet opozarjamo, naj takoj mestnemu gospodarstvu oddajo zemljišča, ki so jih voljni dati mestni občini brezplačno v najem za oddajo manj premožnim slojem. Odločiti se pa morajo brez odlašanja takoj, ker je zadnji čas za sajenje krompirja in so tudi že zadnji dnevi za sajenje fižola. Trdosrčni spekulanti, bogato založeni z vsemi živili, naj se pa ne zanašajo, da bi v Ljubljani ne moglo priti do takih ali še strožjih ukrepov kakor v Zagrebu.

Izogibajmo se nepremišljenim dejanjem!

Pozor na neveljavne bankovce

Visoki Komisar za Ljubljansko Pokrajino objavlja, da ne smejo krožiti v Pokrajini Ljubljani bankove Narodne banke bivše jugoslovanske države z nominalno nad 1000 din.

Hranjenje teh bankovcev je kaznivo in se morajo prestopniki ovaditi najbližjemu poveljstvu Kraljevih karabinerjev.

Visoki Komisar Enilio Graziosi

Naglo odstranjevanje posledic vojne:

Dva železniška mostova med Postojno in Logatcem obnovljena v osmih dneh

Na mesto porušениh mostov sta bila zgrajena dva nova železne konstrukcije — železniški promet med Postojno in Logatcem je bil danes odprt

Ljubljana, 9. maja. Danes sta bila svečano odprta na Rakeku dva železniška mostova, ki so ju zgradili pionirji. Obenem bo odprt železniški odsek med Postojno in Logatcem. Otvoritveni voz je davi odšel s postaje v Postojni. Nova mostova sta bila zgrajena na mestu, kjer sta bila s minami razrušena dva prejšnja mostova z oboki. Večji most ima razpino 30 m, manjši pa 27 m. Oba imata železno konstrukcijo. Mostova sta bila dograjena v 8 dneh. Prvi tehta 60 ton, drugi pa 54 ton. Nosilnost obeh mostov znaša 75 ton. Pionirski oddelki so popravili tudi razrušeno železniško progo med Planino in Logatcem. Pri tem je bilo uporabljenega 10.000 m³ kamena in gramoza.

S tem so pionirski oddelki pokazali svojo sijajno sposobnost, ob enem pa je to nov dokaz, kako oblasti skrbje za to, da se zaradi vojnih dogodkov nastale ovire čimprej odstranijo in omogoči reden promet. Z obnovitve teh mostov bo zopet znatno pospešena zveza med Ljubljansko pokrajino in Trstom. Z enako naglico se dela na obnovi prometnih zvez tudi na vseh drugih odsekih, tako da bodo posledice vojne kmalu povsod odstranjene. Prebivalstvo Ljubljanske pokrajine je hvaležno oblastem za to vzorno vneto, ki doku-mentira resnično skrb za blaginjo prebivalstva.

Severna Dalmacija prosi za priključitev k Italiji

SPLIT, 9. maja. S. Minister bivše Jugoslavije Nikolaj Novaković in odvetnik Boško Desnica sta se včeraj poklonila Kr. Civilnemu Komisarju Bartolucci, kateremu sta v imenu sto tisoč pravoslavni prebivalcev severne Dalmacije izrazila željo, naj bi Italija anektirala njihovo ozemlje.

Rumunija ostane tesno povezana z Italijo Duceja

Pomembna izjava vodje rumunske države Antonescu Rumunija se presnavlja v novem duhu

Bukarešta, 9. maja. (Rador). Vodja rumunske države general Antonescu je o priliki odhoda italijanskega ministra Chigija priredil svečano kosilo, katerega so se udeležili poleg sodelavcev generala Antonescu poslaniki Nemčije in Japonske ter osebje obeh poslanstev. General Antonescu je v svojem govoru rekel med drugim, da je Rumunija postavila med seboj ter Italijo in Nemčijo most pristrne vezi, ki bo trajal stoletja. Rumunija bo tesno sodelovala na strani Velike Italije in Duceja Mussolinija za ureditev novega sveta. Zasluga latinskega genija velikega Duceja je, da te v povojni Evropi pričel z ustvarjanjem no-

vega evropskega reda. Za Latince ob Duceju je zadoščenje, ako morejo slediti temu vzgledu nacionalnega prepoveda. Zato je Rumunija pristopila k trojezi in se tudi doma pridružila duhu novega sveta. Rumunija bo brez oklevanja naglaševala z nacionalno in socialno preureditvijo. Na tej poti se bo rumunska država z zaupanjem naslanjala na velikega italijanskega voditelja. Zato smo zvezani z večnim Rimom Kralja in Cesarja ter Duceja ne samo po stoletnih krvnih vezeh in tradiciji, temveč tudi po stremljenju, da združimo svoje sile za bodočost evropske civilizacije.

Piemontska princesa med ranjenci

Firenze, 9. maja. s. Kr. Visokost Piemontska princesa je obiskala včeraj ranjence v bolnicah Rdečega križa in Sv. Marije Nuove. Princesa je govorila z vsemi ranjenci ter se živo zanimala za nje.

Patriarh Gavril prepeljan v Zagreb

Trst, 9. maja. »Il Piccolo« poroča iz Zagreba, da so tjakaj prepeljali srbskega pravoslavnega patriarha Gavrilu Dožića, kjer bo do nadaljnjega zadržan v zaporu.

Cincar Marković gost Ribbentropa v Karlovih Varih

Trst, 9. maja. »Il Piccolo« poroča, da je došel v Budimpešto bivši jugoslovanski zunanji minister dr. Cincar-Marković, ki je po kratkem odmoru odpotoval dalje v Karlove Vare. »Transcontinentalpress« izve, da bo dr. Marković ostal v Karlovih Varih nekaj tednov, kjer bo gost nemškega zunanjega ministra Ribbentropa.

Natalija Obrenović bivša srbska kraljica umrla

Bern, 9. maja. s. V Parizu je umrla bivša srbska kraljica Natalija, zadnja potomka dinastije Obrenović. Stara je bila 82 let.

Trst, 9. maja. Iz Berna poročajo, da je po vseh iz Vičih v nekem pariskem samostanu, kamor je prišla pred 40 leti, umrla bivša srbska kraljica Natalija, stara 82 let. Bila je žena Milana Obrenovića, ki je bil srbski kralj od 1882 do 1889 in ki se je odpovedal prestolu v korist svojega sina Aleksandra Obrenovića. Ta je bil s kraljico Drago umorjen 1. 1903. v Beogradu.

Nastopna avdijska hratskega poslanika v Berlinu

Berlin, 9. maja. d. Vodja rajha Hitler je sprejel v novi kancelarski palači v navzočnosti zunanjega ministra von Ribbentropa prvoga hratskega poslanika v Berlinu.

Obnova poštne prometa

Rim, 9. maja. a. Vpostavljen je popoln poštni promet z zasedeno Francijo, Nizozemsko, Dansko in Norveško.

Novi sporazumi med Francijo in Nemčijo

Pariz, 9. maja. s. Casopisi poročajo z velikim zadoščenjem, da je prišlo med admiralom Darlanom in nemškimi oblastmi do sporazuma v vprašanih glede na trgovino med zasedeno in nezasedeno Francijo. Sporazum določa, da bo demarkacijska črta med zasedeno in nezasedeno delom Francije odprta za prevoz blaga in plačil. Dosežen je bil tudi sporazum, ki določa zmanjšanje stroškov za nemško okupacijsko vojsko.

Macuoka svari USA

New York, 9. maja. s. Japonski zunanji minister Macuoka je v razgovoru z urednikom lista »New York Times« izjavil, da je Japonska pristopila k trojni zvezi zato, ker želi ostati izven vojne. Če bodo Zedinjene države kljub temu, je pristavil Macuoka, hotele vojno, bo Japonska izpolnila svojo dolžnost in se bo udeležila vojne.

Aretirana nemška novinarja v New Yorku

Washington, 9. maja. s. Aretirana nemška novinarja, ki sta bila preplejana na Ellis Island, sta Manfred Zapp in Günther Ton. Prvi je direktor, drugi pa njegov namestnik pri agenciji »Transocean«.

Uspeh nemške podmornice

Berlin, 9. maja. d. Neka nemška podmornica je v severnem Atlantiku potopila nad 29.950 ton angleškega brodarja in ladij, ki so bile v anleški službi.

Kitajski poslanik vrnil v Berlin

Berlin, 9. maja. d. Kitajski poslanik Cen-č se je po dolgi odsotnosti vrnil v Berlin in prevzel svoje posle.

Kulturno sodelovanje Madžarske in Nemčije

Budimpešta, 9. maja. d. Dne 14. maja odpočije v Berlin madžarska delegacija pod vodstvom državnega tajnika v presvetnem ministru Szilyja in načelnika tiskovega urada dr. Ullem-Redickzyja. Delegacija se bo udeležila rednega letnega zborovanja v smislu nemško-madžarskega kulturnega sporazuma, ki določa čim tesnejše kulturno sodelovanje med obema državama.

Švedska in Nemčija

Berlin, 9. maja. rs. V tukajšnjih političnih krogih z zadoščenjem beležijo zadnje izjave švedskega zunanjega ministra o političnih in gospodarskih odnosih z Nemčijo. Kakor je znano, je švedski zunanji minister podčrtal, da so zadevni odnosi v vsakem pogledu zadovoljivi.

Odločen demanti Moskve

Vse vesti o koncentraciji ruskih čet na zapadni meji ter mornarice v Črnem morju so izmišljene

Moskva, 9. maja. s. Agencija Tass je objavila kategoričen demanti glede na vesti, da je Sovjetska Rusija zbrala ogromne vojaške sile na zapadnih mejah, da je ena izmed obeh njenih letalskih armad bila premeščena v vojaško okrožje Kijeva, da je bila mornarica v Črnem in v Kaspiškem morju ojačena z vojno mornarico iz Baltika in da je neka vojaška misija pod predstvom Kuznecova odpotovala iz Moskve v Teheran. Agencija Tass je pooblašena izjaviti, da je ta vest, ki je bila povzeta po nekem anonimnem ameriškem dopisniku sad fantazije njenega avtorja.

Kuznecov je v Moskvi in ne v Teheranu in nobena podmornica ali torpedovka ni bila poslana iz baltičske cone v Črno ali Kaspiško morje. Ni se izvršila in ni predvidena nikakršna koncentracija večjih vojaških sil na zapadnih mejah. Tisto malo resnice, ki jo vest vsebuje, ki je pa bila nasilno spremenjena in povečana, je v tem, da je bila ena pehotna divizija premeščena s področja Irkutska na področje Novosibirskega, v kolikor so pogoji za namestitev vojaštva v tem področju boljši. Ostale informacije, zaključuje agencija Tass, so gola fantazija.

Irak zahteva nov red na Bližnjem vzhodu

Tesnejše sodelovanje med Irakom, Afganistanom in Indijo naj prepreči nadaljnje vmešavanje Anglije

Beirut, 9. maja. s. V Iraku se nadaljuje v zmerom večjem številu dotok prostovoljcev vseh starosti, ki se stavljajo na razpolago vojaškim oblastvom za borbo proti zatiralcem. Iraška vlada je o stro protestirala zaradi bombardiranja neke džamije v Bagdadu po angleških letalih, kjer je bilo ubitih več žensk in otrok.

Iraško časopisje zahteva, da je treba zagotoviti bodočnost dežele pred angleškim vmešavanjem in da je neogibno potrebno ustvariti na Bližnjem vzhodu nov red. Tudi Afganici, nastanjeni v Iraku, so se pridružili borbi zoper Anglijo. Pripravlja se tesno sodelovanje med Afganistanom, Irakom in Indijo.

Po brzojavnih vestih iz Amrana so na koslu v čast nečaka iraškega regenta, katerega so se udeležili tudi neki bivši ministri ter razni iraški in transjordanjski poglavarji, resno premočirli sedanji položaj Iraka. Poudarjajo pa, da se Angliji boje neredov med muslimanskim prebivalstvom Malake. Angliji so zlasti v skrbah zaradi manifestacij za Irak, ki se ne prestanjo ponavljajo.

Šanghaj, 9. maja. s. Kitajsko časopisje se obširno bavi z angleško-irakiškim sporom ter pravi, da se je Irak ves čas od zadnje svetovne vojne dalje boril proti angleškemu zatiranju in da je sedanja borba odločen izraz volje iraškega naroda po popolni neodvisnosti.

Ankara, 9. maja. rs. Iraška vlada najodločneje demantira vesti agencije Reuter,

češ da bi bili angleški bombniki uničiti polovico iraškega letalstva. Iraška vlada izjavlja, da je bilo izgubljeno eno samo letalo.

Irak želi zveze z Nemčijo

Berlin, 9. maja. s. Na vprašanje novinarjev, ali obstoja možnost vzpostavitve diplomatskih odnosov med rajhom in Irakom, so na odločilnem mestu izjavili, da trenutno ne morejo o tej stvari ničesar izjaviti. Znano je le, da je vlada v Bagdadu izrazila željo po vzpostavitvi odnosov.

Vedno večje skrbi Anglije

New York, 9. maja. s. Iz Kalkute poročajo, da tamonjši angleški krogi z vedno večjo skrbjo zasledujejo pokret muslimanskega prebivalstva v Indiji. V Lahoru je prišlo do težkih izgrediv, ko je neki indijski polk bil na poti v Karahi, da se vkrca za Irak. Bilo je več mrtvih in ranjenih. Aretiranih je bilo več sto muslimanskih vojakov.

Bolgarsko mnenje

Sofija, 9. maja. s. Bolgarski listi se obširno bavijo s položajem v Iraku. Uradno gasilco »Dnes« piše, da bo Anglija obdržala vse težke posledice tega konflikta. List pripominja, da je na strani Iraka, ki se je upravljal angloskemu jarmu, ves arabski svet. »Slovo« piše, da dogodki v Iraku ponovno kažejo vso angleško lažnivost in prevzetnost.

Amerika drvi v vojno

Uvedba konvojev pomeni neizogiben konflikt

Washington, 9. maja. s. Listi soglasno komentirajo Stimsonov govor in pravijo, da pomeni neposredno uvedbo konvojev. »Washington Post« vidi v tem govoru še nekaj več, kakor samo očiščenje Atlantika od nemških vojnihi ladij. Drugi listi n. pr. »Evening Star« so previdnejši in izjavljajo, da bo morala ameriška vojna mornarica spremljati transporte vse do angleških obal, ne da bi pri tem nastopala proti nemškim vojnim ladjam. Če bi bila kakršna ameriška vojna ladja ali ameriško letalo zadeto, bi Zedinjene države ne smele tega smatrati za vojni povod, ampak samo za neizogiben incident. Izolacionistični »Washington Daily Post« opozarja v kratkem, toda resnem uvodniku na Rooseveltovo izjavo, da bi konvoj in morebitni strelji povzročili vojno. List zaključuje: Vojno pa lahko po ustavi proglasi samo kongres.

New York, 9. maja. s. Po viharni debati je zbornica sprejela z 276 glasovi proti 120 glasovom zakon glede zaseženja in uporabe tujih, v ameriških pristaniščih blokiranih ladij. V političnih krogih opozarjajo na veliko število glasov proti temu zakonu. Po nekih informacijah dobivajo pisma in brzojavke s protesti proti ameriški intervenciji senat in člani vlade. Poročajo, da so brzojavke namerjene tudi proti posameznikom. Verjetno pa je, da so te vesti razširile, da bi se opravičili ukrepi proti tujim državljanom.

Proglas izolacionistov

Washington, 9. maja. s. Senator Nye, ki skupno s senatorjem Wheelerjem vodi izolacionistične parlamentarne, je naslovil na ameriški narod naslednji poziv:

Amerika je na tem, da bo bliskovito potegnjena v vojno. Sleherni ameriški državljan mora storiti vse, da se odvrne ta nevarnost. Čas pritisaka. Pohitite z brzojavkami in pismi predsedniku Rooseveltu, da pokažete svoj odpor proti nameravam

konvojem in vojni intervenciji. Če bo vsak Američan povzdignil svoj glas, bo ofenziva intervencionistov preprečena.

Uradna glasila so ta apel senatorja Nyea prežrla, objavili so ga pa številni ljudski dnevniki, med njimi vsi listi Hearstovega trusta.

Intervencionisti rovarijo dalje

Washington, 9. maja. s. Vsi Rooseveltovi sodelavci se zlasti pri intervencionistične skupine in trdi, da bi ljudske množice »spoznale« nevarnosti, ki ne obstojajo in da bi potegnili državo v odprt konflikt. Willkie in La Guardia se trudita s širjenjem Stimsonovih intervencionističnih idej in zagovarjata hitrejšo pomoč Angliji.

Ameriške ponudbe Irski

Dublin, 9. maja. s. Po poročilih iz New Yorka je ameriška vlada ponudila Irski nove dobave s pogojem, da Irška tesno sodeluje z Anglijo. Irška vlada, ki hoče ostati še nadalje strogo nevtralna, je dala jasno razumeti, da ne more sprejeti te ponudbe.

Rooseveltova bolezen

Washington, 9. maja. rs. Zdravstveno stanje predsednika Roosevelta se je včeraj nekoliko zboljšalo. Zdi se, da bolnik še ni ubogal zdravnikov, ko so mu svetovali, naj se poda za nekaj časa v kak sanatorij. Mnenje zdravnikov o njegovi bolezni je različno. Eni pravijo, da so povzročile bolezen žlezočne motnje, drugi pa navajajo druge razloge. Vsi razgovori in obiski pri predsedniku so odločeni. Newyorški župan, ki se mudi trenutno v Washingtonu, je včeraj izjavil, da je videl predsednika, ki je zdravstveno sicer nerazpoložen, drugače pa je ohranil svoj običajni humor.

Film in fotografije, ki jih bodo gledali šele čez 1000 let

Tokio, 9. maja. u. Japonska fotografska družba je dala mimo dokumentarnega filma, ki bo prvič projiciran leta 2940, izdelati 2800 fotografij, ki jih bodo v skupinah po 50 spravili v posebno odporne alume in shranili v najimunitnejših svetlobo odpornih posodah. Film in fotografije imajo namen, ohraniti potomcem spomin na 2800. obletnico japonskega cesarstva. Film se bo prvič predvajal čez 1000 let ter

bo kazal ljudem tistega časa običaje in življenje davnih prednikov. Fotografije, ki so namenjene ljudem leta 4000., bodo morale čakati še dalj časa in so zaradi tega izdelane na posebno trpeznem tvorivu. Po večini predstavljajo poglede na Tokio, Kishivaro, Nagasaki in druge zgodovinske kraje Japonske ter pokrajine iz Mandžukua, Kitajske, Italije in Nemčije.

Preskrba Ljubljane s kurivom

Kuriva bo dovolj.

Ljubljana, 9. maja. Bliza se poletje in morda kdo misli, da vprašanje preskrbe s kurivom ni aktualno. V resnici v Ljubljani ne primanjkuje kuriva, čeprav je bilo zadnje čase, kakor navadno spomladi po hudi zimi, veliko vprašanje po drzavih in premogu. Nekaj časa, med mobilizacijo in vojno, je bil dovoz skoraj povsem ustavljen in trgovci s kurivom so razprodali svoje zaloge. Večja stiska je pa bila za premog kakor za drva, ki jih dovažajo vsaj nekaj tudi kmetje neposredno iz gozdov na trg.

Po zasedbi slovenskih pokrajin so nastopile tudi povsem nove razmere v prometu s kurivom. Prejšnje čase je Ljubljana prejela premog predvsem iz trboveljskih premogovnikov, in sicer za kurivo kakor tudi za industrijo. Premog smo sicer prejeli tudi iz St. Janja, Velenja in Kočevja, vendar je bil trboveljski mnogo bolj cenjen, pač zaradi svoje visoke kakovosti, a razen tega je bil dovoz iz Trbovelj najbližji. Trboveljski premogovniki so zdaj na ozemlju, ki ga je zasedla nemška vojska. Razumljivo je, da ni mogoče tako kmalu organizirati ponovnega dovoza iz Trbovelj v Ljubljansko pokrajino. Računati je treba, da premoga iz Trbovelj ne bomo mogli prejemati še del časa. Seveda pa tudi ni mogoče napove-

dati, koliko premoga bo Ljubljana lahko prejela iz Trbovelj. Vsekakor se ne smemo zanašati, da se bomo lahko zanažali s trboveljskim premogom poljubno kakor smo se prejšnje čase.

Zdaj prejemamo premog iz Kočevja. Za kurivo je dovolj dober. Zadovoljni moramo biti, da se trgovci s kurivom v Ljubljani lahko zalagajo z njim, kolikor ga potrebujejo, ter da zdaj še ni nobene zadržke za kurivo. Kljub vsemu pa moramo skrbeti že zdaj, da bomo založeni s kurivom za zimo. Upeštevati moramo tudi, da so v nekaterih državah preteklo zimo inorali varčevati s kurivom po posebnih predpisih. Dokler traja vojna, je potrebno tudi racionalizirati kurivo. Zato bi bilo priporočljivo, naj bi se ljudje zalagali s kurivom, dokler je čas. Izrabili bi naj vsako priliko, ko lahko kupijo premog, da bodo preskrbljeni za zimo. Začeti bo treba že zdaj. Poletne mesece boste lahko nakupili dovolj kuriva za zimo. Toda zadovoljiti se boste morali tudi s slabšimi vrstami.

Vendar s tem ni rečeno, da Ljubljana ne bo preskrbljena s kurivom; kuriva bo dovolj, toda ljudje morajo skrbeti tudi sami, da bodo o pravem času nakupili dovolj drv in premoga ter da bodo premogovniki lahko delili pošiljke vse leto v enakem razmerju, ne da bi čakali do zime.

strvi iz Krke po 44 din in klini po 20 din kilogram. Morske ribe iz Trsta bi bile predrage za naše kupce, saj so n. pr. skuše v Trstu po 12 lir. K temu je treba prišteti še stroške za prevoz in trošarino. Boljše morske ribe, n. pr. trile in luben so po 25 do 35 lir na debelo. Z Dalmacijjo se ni obnovljenih starih trgovskih zvez. Ljubljanski trgovci si zelo prizadevajo, da bi bil naš trg čim prej založen tudi z morskimi ribami, a še ne moremo napovedati, kdaj bo zopet dovolj rib po smernih cenah.

— **Ugotovitev.** Članka pod naslovom: »Na dan uvozimo 18.500 litrov mleka« ni napisal g. ing. Neržima. Članek je napisal član uredništva ter nima g. ing. Neržima sploh nikake zveze s tem člankom. Zaradi tega so vsi zaključki avtorice članka »Kakšno je naše mleko«, ki je izšel v Slov. Narodu 3. t. m. zgrešeni. Uredništvo se ne more spustiti v polemiko in ne more prevzemati odgovornosti, da so trditve

članka »Kakšno je naše mleko«, točne. S tem zaključujemo debato o kakovosti mleka, ki ga prodajajo v Ljubljani.

— **Opozorjamo vse naše koncertne prijatelje,** da je koncert Uroša Prevorseka, ki je bil določen za danes zvečer, priložen na ponedeljek 12. t. m. Koncert bo prav gotovo pomemben dogodek v našem glasbenem življenju, saj se bo takorekoc prvič predstavil domači koncertni publiko violinist Uroš Prevorsek, ki je z odličnim uspehom dovršil svoje študije v tujini in se letošnje leto uspešno udeleževal v simfoničnih solističnih koncertih. Koncert bo v ponedeljek 12. t. m. ob 20. uri v veliki Filharmonični dvorani. Predprodaja vstopnic v Knjižarni Glasbene Matice.

— **Ij Mojstre in valence,** učence strokovno nadaljevalnih sol. obveščamo, da zaradi državnega praznika »Dneva vojske« v petek 9. maja na ljubljanskih strokovnih nadaljevalnih solah ni pouka.

— **Ij Knjižarna Tiskovne sadruga** nujno naproša vse one, ki so v zastanku s plačilom za dobavljene knjige, da svoje obveznosti zanesljivo poravnajo najdalje do 15. V. t. l., ker bo primorana po tem roku vršiti inkaso na stroške zamudnih, kar pomeni se v poslovnih prostorih, Seidenburgova ul. 3 ali potom Poštne hranilnice št. 11926. 274-n

Kolektor

Danes: Petek, 9. maja: Gregor Nacijan, Herma.

DANASŠNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Simfonija življenja.
Kino Sloga: Benesko dekle.
Kino Union: Traviata.

DEŽURNE LEKARNE
Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Mikšičeva cesta 20, Murnayer, Sv. Petra cesta 78.

Naše gledališče

DRAMA:
Začetek ob 19. uri.
Petek, 9.: zaprto.
Sobota, 10.: Ugrabljeni Sabince. Izven. Izredno znižane cene od 14 din navzdol.
Nedelja, 11.: ob 15. uri: Šesto nadstropje. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.
Ponedeljek, 12.: zaprto.

OPERA:
Začetek ob 19. uri.
Petek, 9.: zaprto.
Sobota, 10.: Vesele žene windsorske. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol.
Nedelja, 11.: ob 15. uri: Princena in znanj. Mladinska opereta. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol. Ob 19. uri: Carmen. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol.
Ponedeljek, 12.: zaprto.

Komično fantastična opera Nicolajja, »Vesele žene Windsorske« je bogata na muzikalnih domislekih, ki posrečeno slikajo razpoloženje k dejanju. Sproščeno, židana volja in nagajivost, ki prepletajo dejanje, se odražajo v humorno zasnovanih prizorih, ki jih nosi blesteča glasba. V glavnih partijah: Heybalova, Kogejeva, Poljanjeva. Buzo partijo Falstafa poje prvi Drago Zupan. Vprizoritev bo v soboto ob 19. uri.

»Carmen«, ki jo bo opera izvajala v nedeljo 11. t. m. zvečer ob 19. uri, je najslavnejše francosko operno delo in obravnava po znameniti Merimejevi noveli elegantno ljubavno dramo, v kateri se srečata svobodna erotična natura ciganke Carmen z ljubeznijo moškega, ki je vkljenjen v zakone časti, poštenosti in svojega stanu. Naslovno vlogo poje ga. Kogejeva, glavne vloge: Franci, Primožič in Ribičeva. Dirigent Niko Stritof. Predstava v nedeljo je po znižanih cenah od 30 din navzdol.

SPORT

— ZSK Hermes, nogometna sekcija. Danes v petek sestane vse igralce ob 20. pri Kerčiču, kdor ne more priti danes, naj pride istotja v soboto. Razgovor radi treningov in razdelitve legitimacij za vstop na igrišče. Vsi sigurno!

Podprimo delo Rdečega križa!

Pokrajinski odbor Rdečega križa v Ljubljani je po vojnem zlomu prevzel težavno, a nad vse potrebno službo poizvedovanja o pogrešanosti osebah vojaškega in civilnega stanu in službo obveščanja svojcev o uspehih tega poizvedovanja. Dosejel je prejel Rdeči križ že nad 8.000 prijav in še vedno prihajajo nove. Poizvedovalno akcijo je pričel najprej neposredno po onih mestih in pokrajinah, kjer je bilo prijavljenih največ pogrešancev, tako v Beogradu, Novem Sadu in mestih v nekdanji Vojvodini, v Zagrebu in drugih mestih na Hrvaškem, Mariboru in Celju. Rdeči križ je odposlal posebnega kurirja za Niš in Skopje. V kratkem oddelje poizvedovalci v Sarajevu in v Dalmaciji.

Vse prijavo in poizvedovalno delo v Ljubljani opravlja posebna pisarna v mestnem liceju na Bleiweisovi cesti, ki jo najskrbnejše vodi ga. županja Vera dr. Adlešičeva, in ji pomaga zbor požrtvovalnih gospod, gospodičen in gospodov. Dobljene prijave jemljejo v razvid kartotečne pisarne Rdečega križa (Gospodsvetska c. 2-11), ki jo vodi ga. univ. docent dr. Božo Škerlj in mu pomaga zbor vnetih sotrudnikov. Vse poizvedovalno delo vrše ljubljanski

člani popolnoma brezplačno in brez vsake nagrade. Z znatnimi stroški pa je in bo združeno nadaljnje poizvedovanje o odposlancih v razne pokrajine bivše Jugoslavije. Prav tako mnogo izdatkov zahteva nabavka za poizvedovanje potrebnih tiskovin in poštnina za njih pošiljanje. Zaradi tega se obrača odbor Rdečega križa do vseh premožnejših rojakov z nujno prošnjo, da bi vsaj gmotno omogočili Rdečemu križu težavno delo poizvedovanja s tem, da mu nakažejo primerne denarne prispevke v gotovini. Najhitreje opravijo svojo človekoljubno dolžnost na ta način, da oddajo Rdečemu križu namenjeni znesek proti potrdilu naravnost v pisarno Rdečega križa, Gospodsvetska c. št. 2-11. ob 10. do 12. ure, odnosno nakažejo po poštni čekovni položnici št. 11862 na Dravski pokrajinski odbor Rdečega križa v Ljubljani.

Vedite, da vrši mnogo človekoljubov svoje delo v Rdečem križu brezplačno. Zato pa naj drugi, ki k temu delu niso pripravljeni, Rdeči križ vsaj gmotno podpro, da mu omogoči uspešno nadaljnje delovanje v sedanjih kritičnih dobi.

Pokrajinski odbor RK

DNEVNE VESTI

Našim dopisnikom

Ker »Slovenski Narod« že delj časa ne priobčuje dopisov iz raznih krajev, mislimo naši dopisniki, da njihovih dopisov sploh ne bomo več priobčevali. Nekateri dopisniki so nas že sami obvestili v tem smislu. Seveda je to mnenje napačno. Nasprotno, prav zdaj se dopisi iz večjih krajev zasedenega slovenskega ozemlja zanimivi, saj je vse polno važnih dogodkov, o katerih bi bili ljudje radi obveščeni. Zato prosimo naše dopisnike, naj nam začno zopet redno dopisovati.

— Iz »Službenega lista za Ljubljansko pokrajino«. Službeni list za Ljubljansko pokrajino št. 37 z dne 7. maja 1941 — XIX E. F. objavlja: Kr. ukaz z dne 3. maja 1941. — XIX o ustanovitvi Ljubljanske pokrajine, Kr. ukaz z dne 30. aprila 1941 — XIX o carinskih določbah za blagovni promet med ozemljem italijansko-albanske carinske unije in ozemljem bivše kraljevine Jugoslavije, zasedenem po Italijanski Vojski, razglas Duceja z dne 29. aprila 1941 — XIX o carinskih predpisih na ozemlju bivše kraljevine Jugoslavije, zasedene po Italijanski Vojski, predpis Kr. Visokega Komisarja za Ljubljansko pokrajino in carinskih in valutnih zadevah za blagovni promet, odločbo Kr. Visokega Komisarja o postavitvi zavarovalnice Union incendie-vie in družbe Shell Company of Jugoslavia pod sekvester ter objavo Kr. Visokega Komisarja glede bankovcev bivše jugoslovanske države.

— Izpremembe v trgovinskem registru. Avtomatični buffet, družba z o. z. v Ljubljani: Izbrisi se poslovodja Smuc Joško, vpiše pa poslovodja Blejca Ema, rojena Kessler, soproga strojnega stavca v Ljubljani. Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani: vpiše se prokurista Auerperg Rudolf in Biber Joško, oba uslužbenca zavoda v Ljubljani, ki bosta podpisovala firmo vsak kolektivno s se po enim članom upravnega sveta ali ravnateljem oziroma namestnikom ravnatelja. Malina Schweiger & Močnik v Ljubljani: prokurista se je poddelila Schweiger Mari, trgovčevji soprogi v Ljubljani, ki podpisuje firmo skupno z javnim družbenikom Močnikom Francetom. Rafinerija dragih kovin družba z o. z. v Ljubljani: izbrisi se poslovodja ing. Pavlin Robert, vpiše pa poslovodja Pintar Janko, trgovec v Ljubljani.

— Nov sodni tolmáč. Za sodnega tolmáča za srbohrvatski, češki, italijanski, francoski in nemški jezik pri okrožnem sodišču v Ljubljani je imenovan odvetnik iz Maribora dr. Vinko Rapotec, ki živi zdaj v Ljubljani.

— Društvo za zaščito interesov imetnikov predvojnih avstro-ogrskih državnih in deželnih obveznic v Ljubljani priporoča imetnikom označenih vrednostnih papirjev, da jih za vsak slučaj v lastnem interesu prijavijo Hranilnici državne banovine v Ljubljani po prijavah, ki se tam dobe — v 3 izvodih.

— Kako bo letos s sadno letino? Za sadje vreme v letošnji pomladi ni ugodno. Ko je bilo drevje zgodnjega sadja v polnem cvetju, smo imeli hladno, deževno vreme, vmes pa celo nekaj toče in snega, na zadnje pa še hudo slano. Zato seveda ne moremo pričakovati, da bi bilo letos kaj prida češenj in breskev. Pač pa precej dobro kažejo ponekod marelice, ki rasto v zavetju ob hišah, da jim neugodno vreme ni moglo tako škodovati, kakor sadnemu drevju na prostem. Zdaj cveto večinoma tudi že hruške in jabolane. Tudi ne kažejo prav lepo. A žal vreme zopet ni ugodno. Čebelci je zelo malo zunaj, da bi prenašale prah, in da bi se moglo sadje oploditi. Tudi dež cvetju škoduje, ker začne prezdaj odpadati. Najbrž bomo imeli tako vreme še do konca prihodnjega tedna, kajti mokra Zofka je šele v četrtek. Tako bo nemara tudi letos sadna letina bolj slaba. Zato se nam pa obeta uvoz cenejšega sadja iz Italije.

Iz Ljubljane

— **Ij Sobe in stanovanja za oficirje.** Vse stranke, ki so sobe in stanovanja za oficirje že naznanile na magistratu in jih doselej še niso oddale, prosijo mestno poglavarstvo, naj neoddane sobe in stanovanja takoj spet prijavijo v vložišču, soba št. 1 v pritličju leve hiše mestnega magistrata. Posebno naj pa tudi tisti, ki doselej sploh še niso prijavili sob ali stanovanj, to čim prej stori, da bo ustrezno vsem gospodom oficirjem ter jim Ljubljana izkaže gostoljubnost.

— **Ij Morskih rib še ni.** Danes so bile na prodaj samo rečne ribe, in sicer rečne po-

Giovanni Ramli:

Zmagovalec

Onorato Mariani je bil posebej blag duh odpora. Prepovedi vseh vrst so ga silno dražile. Zadrževalo je, da je prebral napise: »Hoditi po travniku je prepovedano in če ga je obšla nepremagljiva želja izprehajati se po živi zeleni preprogi. Če se je peljal z vlakom, mu je disala cigara samo v oddelku za nekadike. Poleg tega je bil pa Mariani silno nervozen in za vsako malenkost se je razburil.

Nekje noči — bile je lani v septembru — je vstopil v prvi razred v Florenco namenjena brzega vlaka. Bil je čisto sam v oddelku. Razmišljal je o svojih poslih, ko se je njegov pogled k nesreči ustavil na visoki medeninski tablici z napisom: Potegnite za ročaj samo v nevarnosti. Zloraža je kaznila.

Onorato Mariani je zrl nekaj časa na tablico kakor začaran, potem je pa jeznost skomignil z rameni, rekoč: Kaj za to? Rešila zavora je pač rešila zavoro, to ni nič posebnega.

Obnrl je napisal zanesljivo krbot, popravi na polici se seboj pritiško pogladi, popotno odejo na sedež, se stisnil odobno v kot in razgrnil novine. Toda politične vesti niso mogle vzbuditi njegovega zanimanja, za borzni pregled se ni dosti zmo-

nil, dnevene vesti so ga pa tudi dolgočasilje. Zdelo se mu je, da zaslina zavora šepce: pet, pet, Mariani je odkril novine, uprl pogled v medeninstvo ročaj in zamrmral: Tri sto vrzov, kaj je to? Če potegnem za ročaj, se zavora sproži in vlak se ustavi. Strojvodja skoči z lokomotive in odhiti pogledat, kaj se je zgodilo. Vrata se odpirajo in zapirajo. Ljudje kriče, plaha vprašanja se plazijo po hodnikih...

Ko je tako govoril sam pri sebi, ga je sproletel mrz. Ročaj zasline zavoro se je lekal, bolj izživajoče. Onorato je ugasnil električno luč, toda medeninstvo ročaj se je tudi v temi vabljivo leskotal. Srdito je Mariani pobral novine in ovil z njimi kovinasto izkušnjo, da bi je ne videl. Ko so njegovi prsti dotaknili ročaja, je zahtlel.

— Kaj moram res potegniti za to prekletostvo? je zašepetal sam pri sebi in stopil prestrašeno korak nazaj. V glavi se mu je vrtele, kajti čutil je, da je zapadel močni kakuljav.

— Kaj storiti? Sklonil se je in videl, da pripravila Cene tako dolgo nekaj glasno govoreči, da je šloval končano o tem prepašeni. Onorato Mariani je torej ponovil vzklik na glas: Zloraža je kaznila, zloraža je kaznila... zloraža je kaznila... Toda uspeh je bil neuporaben. Mariani je prijel za ročaj in zamrmral ves obupan:

In kaj za to, če potegnem? Kaj se mi more zgoditi? Morda mi nalože sto lir denarne globe ali pa dva dni zapora. To bi ne bilo tako hudo, toda, kaj če bi povzročilo to nesrečo? Kaj če bi trčila skupaj dva vlaka? Mrtvi, ranjeni, razbiti vagoni, uničena lokomotiva, milijonsko odškodnino bi bilo treba izplačati žrtvam in njihovim dedičem...

Od groze so se Marianiju naježili lasje. Ne, ne nobene neumnosti ne storim. Brž je stopil na hodnik, toda usodni ročaj ga je vlekel nazaj v kupe. Njegov pogled se kar ni mogel kčiti od njega. Spoznal je, da mu ni pomoči. Previdno se je dotaknil ročaja in ga jel božati kakor mačko po hrbtu. Potisnil je roko skozi odprtino ročaja, potem je pa obesil palico nanj. Zdelo se mu je, da je ročaj nekoliko popustil... Mariani je težko dihal, v sencih mu je kri divje utrpala... toda vlak se ni ustavil. Tedaj je odločno obesil na ročaj jermen, s katerim je imel zvezano popotno odejo in potegnil je...

— Bože moj, vlak se ustavlja, je zašepetal Mariani prestrašen. Toda bila je samo postaja, kajti spovednik je zaklical: Orte! Vlak je zopet odpeljal. Nikogar ni bilo v kupe Onorata Mariana. Ki je bil zelo ogorčen zaradi svojega neuspeha. Kakor začaran je zrl na rešilno zavoro in razmišljal:

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, usjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglašje ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

PREENI STRUPE

Ki se nabirajo v tvojem telesu, z rednim uživanjem

»AMBROZEVE MEDICE«

Pristno dobiti le v MEDARNI, Ljubljana, Zidovska 6. 13. T.

BUKOVA DRVA

za kurjavo, franco vagon Semič, nudim. Produkcija drv, p. Semič. 831

OGLASUJTE

male oglašje

»Slov. Narodu«

ker so najcenejši

KLIŠEJE

ENO V VEČERNE

JUGOGRAFIKA

SV. PETRA NASIP 23

INFORMACIJE

Beseda 1.— din, davek posebej. Najmanjši znesek 15.— din

TISOČ DIN NAGRADE

kdor mi pripelje konja prama št. 24. 10 let star, zelo občutljiv in se ne pusti jahati, ali 500 Din kdor mi pove, kje se konj nahaja. Siliš na ime Ričko. Ignac Hrovat, Jesenice. 831

KUPIM

BAKER

medenino, svinec, staro železje in gumo plača najbolje »METALLA«, Gospodsvetska c. 16 — tel. 32-88. 823

SLUŽBE

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

BIVSI TRGOVSKI POMOČNIK

vešč slovensčine, italijansčine, nemščine v govoru in pisavi — išče zaposlitve kot tolmáč, vratar, skladiščnik ali podobno. — Danilo Škerbinec, Stražišče pri Kranju 347. 820

PRODAM

POHISTVO

si nabavite najceneje — vse vrste stolov, politram vse in vsa popravila — ZORMAN, Breg 14. 836

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«

Ljubljana, Knaflijeva ulica štev. 5

— Storitvijo tako, da se bo zdelo, da sem se hotel gbesiti. Saj se gotovo včasih kdo obesi v vlak. Lahko bi imel nesrečno ljubezen, ali pa bi postal žrtev finančnega poloma.

In takoj je storil, kar je bil sklenil. Napravil je na jermenu zanko, vtaknil v njo glavo, potegnil močno za ročaj in se obesil nanj z vso težo svojega telesa.

Ta čas je zaslišal, kako je nekaj zaškripalo: kr... kr... kra Ah, zavore že delujejo, je vzklil Mariani in očel so mu stopile iz votlin.

Toda čudne škripanje je utihnilo, vlak se ni ustavil in nihče ni odprl vrat njegovega kupa. Tedaj se je Onorato z obema rokama obesil na jermen in jel vleči na vse moč.

Zavora ni delovala: bila je pokvarjena. Mariani je razvezal zanko in stopil zopet na tla. Srdito je se ozrl na vražji ročaj in mu zagrozil: Zdaj ti pokažem, kaj znam! Z obema rokama je pograbil ročaj in ga je divje mikastil.

V Orvietu ga je ukrivil, v Chinski ga je izdrl iz stene, za Arezzom ga je pa vrgel skozi okno.

Sleč potem se je mogel Onorato Mariani udobno zlektniti v neslanjač in zaspati s občutkom, da je zapustil bojišče kot zmagovalca.

